

بسمه تعالی

زخویش نام نکویی به روزگار گذار که هرچه سعی کنی عمر جاودان نکنی
«ناصر یزدی»

آخرین برگ‌های فصل پایانی کتاب طبیعت ورق می‌خورد. بهار طبیعت با عطر گل‌ها و ریاحین روی می‌نمود. ۲۸ اسفند ماه سال ۱۳۹۷ بود که آخرین فصل کتاب عمر ۸۶ ساله استادی از نسل بهار رقم خورد. «دکتر محمدعلی صادق‌ان» هم به دیار باقی شتافت و بهار، در سوگش فراوان گریست!

مرحوم دکتر صادق‌ان، وجودش معطر به عطر دانش بود، گلوآژه‌های پژوهش از نهال اندیشه‌اش شکوفا می‌شد. شکوفه تبسم همواره بر لبانش نقش بسته بود. قلبی باصفا داشت و دلش چون موم نرم بود و آذرین؛ از همین رو کلاسش شیرین بود و آتشین!

دکتر محمدعلی صادق‌ان بحقیقت «معلم» بود. از آموزش و پرورش آغاز کرده بود. کوله‌باری از «ادب» و «ادبیات» را به دوش می‌کشید. شاگرد برجستگانی چون «همایی»، «فروزانفر»، «خطیبی» و «خانلری» بود. در دانشگاه شیراز تدریس می‌کرد. پس از انقلاب اسلامی، به زادگاهش یزد آمد و در دانشسرای عالی آن روز که بعدها دانشگاه تربیت معلم نام گرفت، به همراه یار دیرینش، دکتر محمد غلامرضایی، رشته زبان و ادبیات فارسی را در این دیار رونقی دوچندان بخشید.

چه سعادت‌مندند دانشجویانش! او، تنها استاد ادبیات نبود بلکه معلم اخلاق هم بود. صدق و صفا از رفتار و کردارش می‌بارید. چشمانش همواره برق محبت می‌زد.

مضامین بوستان و گلستان و کلیله را به شیوایی تمام و جرعه‌جرعه در جان دانشجویانش جاری می‌ساخت. معرفت حافظان را با همه ریزه‌کاری‌هایش چون گوهری گرانبها به روح مشتاقان حافظ نثار می‌کرد. هنوز در آسمان کلام او بودی که باید از کلاس بیرون می‌آمدی. در تدریس حماسه ایران و شاهنامه فردوسی یلی بود پهلوان! رستم و سهراب را در نبردگاه کلاس درس رو در روی یکدیگر قرار می‌داد و تا

رسیدن نوشدارو دیدگان را در انتظار رسیدن رستم به راه می‌داشت و مهر پدر- فرزند را در کلامش جاری می‌ساخت تا سوگ سهراب، ابر بی‌باران نباشد.

مرحوم دکتر صادقیان، کلاس درسش را هیچگاه تعطیل نمی‌کرد. او هرگز از وقت کلاس کم نمی‌گذاشت. با صلابت وارد می‌شد و با متانت خارج. شُکوه نامش در بین همکارانش هم احترام‌آمیز بود. او نخستین «استاد تمام» دانشگاه یزد بود. در طول عمر با برکتش صدها دانش‌آموز و دانشجو را تربیت کرد که گنجینه دار علم و ادب اویند. استاد راهنمای تعداد زیادی پایان‌نامه کارشناسی ارشد بود و تعدادی پایان‌نامه دکتری را نیز راهنمایی نمود. ده‌ها مقاله علمی منتشر کرد و چندین جلد کتاب ارزشمند در حوزه بلاغت فارسی و معانی و بیان، همچنین تصحیح متون تألیف کرد.

با ادغام دانشگاه تربیت معلم و دانشگاه یزد در سال ۱۳۷۱، دانشکده زبان و ادبیات فارسی به ریاست دکتر صادقیان تأسیس شد که آن مرحوم تا سال ۱۳۸۲ سگانداری دانشکده ادبیات را پیوسته عهده‌دار بود.

مرحوم دکتر محمدعلی صادقیان، پس از یک عمر تلاش صادقانه علمی و خدمات شایسته آموزشی در تیرماه سال ۱۳۸۲ به افتخار بازنشستگی نائل آمد، اما تا زمانی که گام‌هایش یاری می‌کرد، دانشگاه و کلاس درس را با حضور خویش مزین می‌ساخت و کام تشنگان دانش و ادب را سیراب می‌نمود.

«کاوش نامه زبان و ادبیات فارسی»، نخستین نشریه علمی پژوهشی دانشگاه یزد است که از آغازین شماره آن با مدیرمسئولی زنده‌یاد دکتر صادقیان انتشار یافت. در حقیقت، ایشان بنیانگذار این نشریه بود؛ نشریه‌ای که راه را برای انتشار دیگر مجلات علمی پژوهشی دانشگاه یزد هموار ساخت.

حضور گرم و مسئولانه مرحوم دکتر صادقیان در جلسات هیأت تحریریه کاوش‌نامه و راهنمایی‌های دلسوزانه آن بزرگوار، این نشریه را بر بنیانی محکم و استوار برپا داشت که امید است از حوادث روزگار در امان بماند. پانزده سال مدیریت دکتر صادقیان بر نشریه کاوش‌نامه به ما آموخت که در پذیرش یا رد مقالات، جانب انصاف علمی را

رعایت کنیم. او به ما یاد داد که هرگز خود را نبینیم و خودی‌ها را نپاییم، بلکه حرمت دانش و پژوهش را با جان و دل نگه داریم. این درس گران‌سنگ، البته برای دست‌اندرکاران نشریه گرانی‌ها داشته و دارد، اما کاوش‌نامه را در ترازوی سنجش، گرانیها و ارزشمند نموده است. امید است خداوند بزرگ توفیق، رفیق راهمان سازد تا بتوانیم در غیاب آن یار سفرکرده نیز راهش را چنانکه می‌خواست پی سپاریم.

اینک ماییم و یاد او. افسوس که هر بهاری را خزانی است و هر وصالی را هجرانی. مرحوم دکتر صادق‌یان از پیش ما رفته است، اما هرگز از یاد ما نخواهد رفت. او در جهان دیگر هم نگران نهالی است که روزی با دست خود نشانده و با جان و دل آبیاری‌اش کرده است. او برای پرباری و شکوفایی این نهال دعا خواهد کرد و ما نیز چنانکه رسم شاگردی است بر آن عهدیم که آموزه‌های استاد را آویزه گوش جان سازیم و آنها را پیوسته و بایسته به کار بندیم.

به روح بلند آن استاد فرهیخته، صادقانه درود می‌فرستیم و امیدواریم خداوند بزرگ پاداش آن همه کوشش و تلاش را که همراه با صداقت و رأفت و محبت بود، به خیر و نیکی عنایت فرماید و دمامم بر رحمت و مغفرتش بیفزاید. ان شاء الله.

مهدی ملک ثابت

سردبیر کاوش‌نامه زبان و ادبیات فارسی